

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างเป็นบัณฑิตพยาบาลศาสตร์สังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2543 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวน 156 คน และกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 206 คน ซึ่งได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 1 ชุด ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 5 ตอน คือ

ตอนที่1	แบบสอบถามความมีวินัยในตนเอง
ตอนที่2	แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล
ตอนที่3	แบบสอบถามจุดมุ่งหมายทางการเรียน
ตอนที่4	แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน
ตอนที่5	แบบสอบถามสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการคำนวณ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์จำแนกเพื่อหาตัวแปรสำคัญที่สามารถจำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) และใช้ Wilks ' Lamda เป็นตัวเปรียบเทียบอำนาจแห่งการจำแนกสมการ

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความมีวินัยในตนเองของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเท่ากับ 3.185 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.254 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านความมีวินัยในตนเอง ของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่าเท่ากับ 3.247 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.263
2. ค่าคะแนนเฉลี่ยด้านเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล ของกลุ่มพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเท่ากับ 3.824 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.255 มีค่าต่ำกว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยด้านเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.908 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.279
3. ค่าคะแนนเฉลี่ยด้านจุดมุ่งหมายในการเรียนของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเท่ากับ 4.219 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.462 มีค่าสูงกว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยด้านจุดมุ่งหมายในการเรียน ของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.173 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.473

4. ค่าคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมการเรียน ของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีสูง มีค่าเท่ากับ 3.913 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.399 มีค่าสูงกว่า ค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.612 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.488

5. ค่าคะแนนเฉลี่ยด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเท่ากับ 3.624 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.476 มีค่าสูงกว่า ค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.473 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.503

6. ด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจุดมุ่งหมายในการเรียน โดยกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.219 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.462 กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.173 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.473

7. ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความมีวินัยในตนเอง โดยกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.185 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.254 กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.247 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.263

8. การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมการเรียน และ ด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านจุดมุ่งหมายในการเรียน ค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน

9. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่า สมการแสดงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวที่สัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ คือด้านพฤติกรรมการเรียน และ ด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาล ส่วนสมการแสดงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวที่สัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ คือ ด้านความมีวินัยในตนเอง และ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่จำแนกบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ตัวแปรที่จำแนกความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมี 4 ตัวแปร คือ

1. ความมีวินัยในตนเอง
2. เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล
3. พฤติกรรมการเรียน
4. สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาล

การอภิปรายได้นำเสนอตัวแปรจำแนกกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาค่าที่ละตัวแปร ดังนี้

ความมีวินัยในตนเอง

ความมีวินัยในตนเองเป็นการปฏิบัติของบัณฑิตพยาบาลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง แม้จะมีอุปสรรคก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โรจนา สุชะพันธ์ (2530) ซึ่งวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น โดยพบว่า วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในนักศึกษาทุกกลุ่ม และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภัทรา นิคมานนท์ (2517) ที่พบว่าวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และผลทางการศึกษาของ Messer (1972) ที่พบว่า การรู้สึกถึงการควบคุมตนเองในด้านการศึกษาล่าเรียนนั้นนำไปสู่คะแนนสัมฤทธิ์ผลที่สูงขึ้น ขณะเดียวกันเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือฉลาดก็มีความสามารถในการพัฒนาตนเองให้มีการควบคุมตนเอง ในด้านการศึกษาล่าเรียนได้ดีขึ้น เพราะวินัยในตนเองเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงานและการศึกษาตามจุดมุ่งหมาย โดยพบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันในด้านความรับผิดชอบ เนื่องจากทั้ง 2 กลุ่ม มีความมุ่งมั่นที่จะสำเร็จการศึกษาไปเป็นพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบความสำเร็จในชีวิต ทำให้มีการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของวิทยาลัย และสังคม แต่ยังคงมีการแสดงออกถึงลักษณะความเป็นตัวของตนเอง ซึ่งอาจทำให้การอยู่ร่วมกันในห้องเรียน หอพัก และสังคมเกิดปัญหาได้ ถ้าไม่มีมาตรฐานการควบคุมที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ มนัส อารีรอบ (2533) ที่กล่าวว่าความรู้สึกรับผิดชอบมีความเกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองมาก ซึ่งคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพพยาบาล ที่จะต้องปลูกฝังให้มีในพยาบาลทุกคน ภาพรวมของพยาบาลทุกคนจึงผู้ที่มีความรับผิดชอบ นอกจากนี้การจัดการศึกษา

พยาบาล ยังมีส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความรับผิดชอบในตัวนักศึกษาพยาบาลทุกคน โดยจะมีการประเมินเป็นระยะๆตลอดหลักสูตรการศึกษานพยาบาล

ในด้านความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีความแตกต่างกันในเรื่องการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมักตัดสินใจด้วยตนเอง เชื่อว่าความคิดของตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญในการนำไปปฏิบัติงาน โดยกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งอธิบายได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป การยึดความคิดของตนเองเป็นหลัก และไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นย่อมทำให้เกิดผลกระทบต่อการศึกษาได้ เนื่องด้วยการศึกษาพยาบาลนั้นต้องมีการเรียนหลากหลายรูปแบบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและมีการทำงานกันเป็นทีม การเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูงได้ สอดคล้องกับ Spock (อ้างถึงใน Hurlock , 1984) ที่กล่าวว่า การตัดสินใจอย่างไม่มีเหตุผลเป็นจุดอ่อนของแนวโน้มของการกระทำของแต่ละบุคคลในการสร้างความไม่พอใจให้กับบุคคลและก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ละเอียดมากกว่าการยอมรับซึ่งมีความหมายของวินัยในทางลบ กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงลอกรายงานหรือการบ้านของเพื่อนเพราะไม่แน่ใจว่าตนเองทำถูกมากกว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แสดงให้เห็นถึงความต้องการให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ สอดคล้องกับทฤษฎีของ อมร รักษาสัตย์ (อ้างถึงใน สิวลี ศิริไล, 2539) ที่กล่าวว่า ธรรมชาติของมนุษย์ย่อมต้องมีทั้งส่วนที่ดี และ ส่วนที่เป็นกิเลสอยู่ในตัวทุกคนมากน้อยต่างกัน การจะแก้ไขให้ทุกคนตัดกิเลสได้อย่างหมดจด ย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ครอบที่มนุษย์ยังคงต้องมีชีวิตอยู่ในสังคม การแข่งขัน จึงดีจึงเด่น การเอาใจเอาเปรียบ และการเห็นแก่ตน เป็นธรรมชาติ ส่วนหนึ่งของมนุษย์ วิธีการจะแก้ไขก็คือ การลดความรู้สึกเหล่านี้ลง และ นำไปใช้ในทางที่ดี เป็นประโยชน์ การอบรมสั่งสอนศีลธรรมให้บุคคลในสังคมแต่ละคน และทำให้คนโดยรวมให้เห็นว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดนำไปสู่ความเจริญ เท่ากับเป็นการฟื้นฟูศีลธรรมให้กลับคืนมา

ในด้านความตั้งใจ พบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความตั้งใจเรียนเพื่อให้เข้าใจในบทเรียน และสามารถสอบได้มากกว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนเป็นองค์ประกอบที่นำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ซึ่งความตั้งใจเป็นคุณสมบัติของบุคคล ที่มุ่งมั่นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ นำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่สูงขึ้นได้ (อารีย์ พันธุ์ณี, 2540)

ในด้านลักษณะความอดทน พบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำมีความแตกต่างกันในด้านความอดทนต่อความลำบากในการทำงาน โดยกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคุณลักษณะด้านความพยายามทำในสิ่งที่

ยากลำบากให้ประสบความสำเร็จมากกว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ Ausubel (1965) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีลักษณะความอดทนต่อความยากลำบาก มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียนให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้ แต่ตรงกันข้าม กลับมีการควบคุมทางด้าน การแสดงออกทางอารมณ์ที่ต่ำกว่า แสดงให้เห็นถึงลักษณะของคนที่มี I. Q. สูงแต่มีวุฒิภาวะทาง อารมณ์ที่ต่ำกว่าคนที่เรียนอ่อนกว่า เมื่อพบปัญหาหรือถูกตำหนิก็รู้สึกท้อแท้ ดังนั้นการจัดการ เรียนการสอน ควรเน้นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษาวุฒิภาวะทางอารมณ์ ด้วย มิใช่เน้นแต่ เรียนดีเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับ ปรัชญาทางการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาให้นักศึกษา เก่ง ดี มี ความสุข

ในด้านความเป็นผู้นำ พบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงและต่ำ มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะความเป็นผู้นำ โดยกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำสูงกว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งจะแสดงออกในรูปของการเป็นแบบอย่างที่ดีต่อรุ่นน้อง การ เข้าร่วมกิจกรรมของวิทยาลัยทั้งในรูปแบบของการเป็นทางการ เช่น เป็นคณะกรรมการของสโมสร นักศึกษา และในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น กิจกรรมระหว่างกลุ่มนักศึกษาด้วยกัน ซึ่งสอดคล้อง กับ Bass (1981, Cited in Marriner Tomey, 1993:57) ที่กล่าวว่า ความเป็นผู้นำ เป็น จุดศูนย์รวมของกระบวนการกลุ่ม เป็นบุคลิกลักษณะและผลอันเกิดจากบุคลิกลักษณะของผู้นำ เป็นศิลปะในการทำให้ผู้อื่นยอมตาม ปฏิบัติตาม เป็นรูปแบบของการจูงใจมากกว่าการบังคับเป็น เรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ โดยผู้นำที่ใช้อำนาจที่มีอยู่ในการกำหนดพฤติกรรมของสมาชิก ดังนั้น นักศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง จะต้องมีการพัฒนาตนเองด้านการปฏิบัติตนให้เป็นแบบ อย่างที่ดี ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับ ทำให้ความสามารถในด้านการคิด การแสดงออก ดีขึ้น ส่งผลให้มีการสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงขึ้นด้วย แต่ที่ต้องคำนึงถึง คือ บัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มักรอรับงานจากเพื่อนมาทำ ซึ่งทำให้มองเห็นว่า การมุ่งสู่ความสำเร็จ ในทางการศึกษาเน้นที่ผลสำเร็จโดยไม่ต้องลงมือกระทำด้วยตนเอง เป็นลักษณะของคนรุ่นใหม่ที่มี วิธีการศึกษาที่เปลี่ยนไป สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน (2541) ที่กล่าวว่าสังคมปัจจุบัน มีผล ต่อจิตใจและค่านิยมของคนในสังคมอย่างมาก คือเป็นสังคมที่ทำอะไรเฉพาะหน้า ไม่คิดสร้างวิชา การให้สูงส่งขึ้น

ในด้านลักษณะความซื่อสัตย์ พบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง พุดในสิ่งที่เป็นความจริงเสมอ ในขณะที่เดียวกันเมื่อสบโอกาสก็จะมีพฤติกรรมใน การทุจริต เช่น ลอกข้อสอบเพื่อน สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน (2541) ที่ว่าสังคมทั่วไป เป็นสังคมที่ไม่ได้สนใจเรื่องของจิตใจ จริยธรรม และ คุณธรรมเท่าที่ควร ปรัชญาการณ์ที่เกิดขึ้นใน สังคมจะเน้นสิ่งที่เป็นรูปธรรม เห็นผลตอบแทนชัดเจน มากกว่าความซื่อสัตย์สุจริต

เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล

เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าและมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองในสิ่งเร้าที่เห็นด้วย หรือแสดงพฤติกรรมต่อต้านในสิ่งเร้าที่ไม่เห็นด้วยต่อวิชาชีพพยาบาลซึ่งเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ตามการรับรู้และการเรียนรู้ จากการมีประสบการณ์ตรงขณะศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาสอดคล้องกับ เพ็ญวรรณ มหาผล (2539) ที่กล่าวว่าเจตคติเป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อวิชาชีพพยาบาล ทั้งนี้เพราะเจตคติมีอิทธิพลต่อการรับรู้ การจำ การแสดงออกของตัวบุคคล ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษาและการเตรียมตัวทางวิชาชีพที่จะประสบความสำเร็จในการดำรงอยู่ในวิชาชีพและสังคม และสอดคล้องกับการวิจัยของศิริสุข นาคะเสนีย์ (2534) ที่ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา 3 และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 3 ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอวยชัย วยสุวรรณ (2521) สุริย์รัตน์ ศิริรัตน์ (2530) อุดร ฤาชา (2531) นลินี นินทบดี (2532) และ ดาร์ลีน เค สโตนเนอร์ (Darleen K. Stoner, 1981) ที่พบว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในเรื่องค่านิยมของสังคม พบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มองวิชาชีพพยาบาลมีโอกาสก้าวหน้าได้ไม่ทัดเทียมวิชาชีพอื่น และ มองวิชาชีพการพยาบาลว่าเป็นงานที่ด้อย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความคิดของคนรุ่นใหม่ และเรียนเก่ง ที่คิดว่างานที่ทำถ้าได้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่าก็จะมองลักษณะวิชาชีพด้อยกว่าวิชาชีพอื่นที่มีผลตอบแทนสูงกว่า เช่น วิชาชีพแพทย์ สอดคล้องกับ กุลยา ดันติพลาริยะ (2536) ที่ว่า สาเหตุของการลาออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคั้นของนักศึกษาพยาบาล เนื่องจากทัศนคติไม่ดีต่อวิชาชีพ และเห็นเป็นอาชีพที่ด้อย และสอดคล้องกับ รัตนา ทองสวัสดิ์ (2539) ที่ว่า พยาบาลมักถูกควบคุมอำนาจโดยวิชาชีพอื่นมากกว่าอำนาจของพยาบาลเองในขณะปฏิบัติการ อำนาจทางสังคมนี้ก็คือ การได้รับความยกย่องนับถือทางสังคม ความเป็นอิสระในการทำงาน และ สถานภาพของวิชาชีพในสังคม เมื่อพยาบาลถูกควบคุมการปฏิบัติงานโดยวิชาชีพอื่นในทีมสุขภาพและ ในหน่วยงาน ย่อมทำให้วิชาชีพถูกมองว่าด้อยกว่าวิชาชีพอื่น

ในด้านลักษณะวิชาชีพ พบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มองวิชาชีพพยาบาลทำให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุวรรณ ต สกุด และ ฟารีดา อิบราฮิม (2536) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลรับรู้ว่าการพยาบาลเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความเจ็บป่วย และช่วยให้ผู้ป่วยพ้นทุกข์จากความเจ็บป่วย ร้อยละ 29.33 เป็นการดูแลช่วยเหลือโดยเฉพาะทางด้านจิตร้อยละ 20.67 จากผลการวิจัยดังกล่าว คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล จึงจะต้องเป็นบุคคลที่มีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรม จริยธรรม และนำมาใช้ในการให้การดูแลผู้ป่วย ในทางตรงข้ามกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มองวิชาชีพพยาบาลว่าอันตรายเพราะเสี่ยงต่อการติดโรค และมองว่าผู้อยู่ในวิชาชีพ

พยาบาลมักมีมุมมองทางสังคมที่แคบ ซึ่งเป็นเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลเชิงลบ สอดคล้องกับ รัตนาทองสวัสดิ์ (2539) ที่ว่า มุมมองในวิชาชีพพยาบาลมีทั้งเชิงบวก และเชิงลบ บุคลากรในวิชาชีพมีโอกาสน้อยทางด้านการเลื่อนตำแหน่ง รายได้ หรือการศึกษาต่อ สถานภาพทางสังคมจึงถูกกระทบกระเทือน จึงขาดความมั่นใจในตนเอง มีความรู้สึกว่าด้อยกว่าคนอื่น ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น จึงถูกมองว่าด้อย และ มุมมองที่แคบ

ในด้านการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีความแตกต่างกันโดยบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมองว่า การปฏิบัติงานพยาบาลช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญวรรณ มหาผล (2539) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของวิชาชีพพยาบาล เพราะเป็นการนำความรู้ที่ได้จากห้องเรียนมาใช้ในการพยาบาลแก่ผู้ป่วย ดังนั้น ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในทุกด้านสำหรับการฝึก รวมถึงการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการขึ้นฝึกปฏิบัติด้วย เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การมีความรู้สึกที่ดีต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาล เพราะมีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ เพิ่มความสามารถและทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ทำให้คุณภาพของการปฏิบัติการพยาบาลดียิ่งขึ้น

ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานและผู้ให้บริการ พบว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีความแตกต่างกันโดยกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มองว่าพยาบาลไม่ตอบคำถามของผู้ป่วยและญาติ ผู้ให้บริการคำนิทานการทำงานของพยาบาล ซึ่งเป็นการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ที่มีความคาดหวังในบทบาทวิชาชีพพยาบาลว่าควรมีอิสระในการปฏิบัติงาน และมีศักยภาพในการให้คำแนะนำ ตอบคำถาม ผู้ป่วย และญาติได้ทุกอย่าง

พฤติกรรมการเรียน

พฤติกรรมการเรียนที่บัณฑิตพยาบาลศาสตร์ใช้ศึกษาหาความรู้ในขณะที่เป็นนักศึกษาพยาบาล การร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน การแบ่งเวลาเรียน การวางแผนการเรียน ตลอดจนการปฏิบัติตนทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพของตน ซึ่งสอดคล้องกับ Torrance (1965) ซึ่งได้ศึกษาวิธีเรียนของผู้เรียนแต่ละคนจะมีแบบแผนเป็นของตัวเอง ไม่ซ้ำแบบใคร เมื่อผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์การเรียนที่เหมาะสมกับวิธีการเรียนที่ตนเลือกก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้นและมีความสนุกสนาน ซึ่งส่งผลไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญศรี พรหมพันธ์ และคณะ (2536) ที่กล่าวว่า การวางแผนการเรียนเป็นวิธีการเรียนที่มีความสำคัญสำหรับนักศึกษาพยาบาลจึงต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการฝึกภาค

ปฏิบัติ การจัดการตารางเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนการเรียน โดยพบว่านักศึกษาที่เรียนดีเป็นผู้ที่รู้จักการจัดการตารางเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติตามตารางเวลาได้ ซึ่งอธิบายได้ดังนี้ โดยกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดีกว่ากลุ่มต่ำ สอดคล้องกับสุโร เจริญสุข (2515) กล่าวว่า องค์ประกอบการเรียนซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดีหรือไม่ นั้น มีใช้อยู่ที่ตัวครูและสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังคงประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งคือตัวนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แครอล (Caroll , 1963) ที่ว่าองค์ประกอบของการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ ความถนัดทางการเรียน ความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่ครูสอนและความมานะพยายามในการเรียน ซึ่งการเรียนวิชาชีพพยาบาลการเตรียมตัวมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียนเพราะวิชาชีพพยาบาลมีการปฏิบัติเป็นแกน และเป็นการปฏิบัติต่อบุคคลซึ่งจะต้องมีความถูกต้องแม่นยำ ดังที่ ยานและไกเออร์ (Yan and Gaier , 1994) ได้กล่าวว่า การที่นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น ความพยายามมีความสำคัญมากต่อความสำเร็จ ในขณะที่คนที่ขาดความพยายามก็จะประสบความสำเร็จล้มเหลวในการเรียนซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โครเรล จานีต และมาร์ธา (Korrel , Janet and Marta , 1990) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความเชื่อมั่นในความสามารถและความพยายามของตนเองมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และความพยายามของตนเองนั้นส่งผลต่อ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์

สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาล

สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลเป็นการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลเกี่ยวกับ ลักษณะองค์ประกอบต่างๆภายในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ส่งเสริมให้บัณฑิตพยาบาลเกิดความสำเร็จทางการศึกษาพยาบาลซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์ (2538) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กิจกรรมนักศึกษา และสภาพแวดล้อม กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณวดี เนียมสกุล (2538) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับแบบการเรียนที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรต่อเนื่องในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษาถือเป็นแรงกระตุ้นให้นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ถ้าสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาเหมาะสมมีบรรยากาศทางวิชาการดี สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ใ้การเรียน และการร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอน ตลอดจนไขว่คว้าหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ และ นฤมล เกื่อนมา (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย

ส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนคติต่อวิชาชีพ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนตัวแปรที่พยากรณ์ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ สภาพแวดล้อมทางด้านเพื่อน ซึ่งอธิบายจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

ในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตรบัณฑิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพเอื้อประโยชน์ทางด้าน การเรียนการสอนให้บรรลุความสำเร็จ ได้ดีกว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตรที่มีกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สัมพันธ์กับ ตำเนาว์ จขจรศิลป์ (2538) กล่าวว่าพฤติกรรมของนักศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษามาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงพร ศรีจันทวงศ์ (2540) พบว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งจากผลการวิจัยอาจจะกล่าวได้ว่าการที่จะเรียนให้ประสบความสำเร็จ และมีคะแนนสำเร็จการศึกษาสูงนั้นสภาพแวดล้อมทางกายภาพสามารถเอื้ออำนวยได้ถ้ามีการจัดการเรียนการสอนในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสม

ใน ด้านสภาพแวดล้อมทางจิตใจและสังคม พบว่ากลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางจิตใจ และสังคมมีผลต่อการเรียนการสอนให้บรรลุความสำเร็จ ได้ดีกว่า กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตรที่มีกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถพร คุณพันธ์ (2521) ที่กล่าวว่าบรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะเอื้ออำนวยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และนัยนา อ่างสันติกุล (2522)ที่พบว่าองค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษา คือบรรยากาศในการเรียน พฤติกรรมอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน นอกจากนี้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคณะ (2527)พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตนักศึกษาสนใจการเรียนมากที่สุดมี 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเอง และกระตือรือร้นในการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Astin (1993)ที่พบว่าพฤติกรรมการสอน การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และการมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับอาจารย์เป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่านักศึกษาพยาบาลที่มีกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้นมีแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดกำลังใจในการเรียนรู้คือการ ได้รับคำชมเชยจากอาจารย์ และเมื่อมีข้อสงสัยก็ได้รับการตอบจากอาจารย์ทำให้ได้รับความกระจำในเรื่องที่เรียน และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ในขณะที่เดียวกันกลุ่มเพื่อนก็เป็นแรงเสริมให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน จากการศึกษาของ

พรรณิกา ธรรมรัชย์ (2538) พบว่า เมื่อนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนหรือเรื่องส่วนตัว นักศึกษามักปรึกษาเพื่อนมากกว่าผู้อื่นจากการที่นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนจะทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน กลุ่มเพื่อนจะเป็นประโยชน์ที่เอื้ออำนวยต่อวิชาการโดยร่วมมือกันแสวงหาความรู้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Mackay (1980 อ้างถึงใน จรัสศรี เอี่ยมละออ, 2534) ที่ว่า นักศึกษาจะรับฟังคำแนะนำและรับรู้ข้อมูลต่างๆจากกลุ่มเพื่อนมากกว่า เพราะนักศึกษารู้สึกว่ากลุ่มเพื่อนเป็นพวกเดียวกัน พูดภาษาเดียวกัน และมีส่วนร่วมในปัญหาาร่วมกัน นอกจากนั้นกลุ่มเพื่อนยังช่วยให้นักศึกษามีการพัฒนาในเรื่องของการรู้จักตนเอง ช่วยในวิธีการแก้ปัญหา และส่งเสริมทักษะในการตัดสินใจ ดังนั้นเมื่อนักศึกษาพยาบาลและเพื่อนได้มาปฏิบัติสัมพันธ์ต่อกันคือได้มาร่วมเรียน แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็น รวมทั้งร่วมกันแสวงหาความรู้ นำไปสู่สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในระดับสูงได้

ตัวแปรที่ไม่มีความแตกต่างกันของกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีดังนี้

จุดมุ่งหมายทางการเรียน

จุดมุ่งหมายทางการเรียน เป็นระดับความมุ่งหวังที่บัณฑิตพยาบาลคาดหวังจากการเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา จากการวิเคราะห์จำแนกพบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำไม่มีความแตกต่างกันในด้านจุดมุ่งหมายทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการจัดศึกษาพยาบาลในปัจจุบัน ได้นำระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ ส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มเรียนเก่ง และกลุ่มเรียนอ่อน ต้องตั้งเป้าหมายในการเรียน เพื่อให้สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับ รัตนา ทองสวัสดิ์ (2539) ที่ว่าการจัดการศึกษาพยาบาลนั้นมีการจัดทำมาตรฐานการศึกษา ที่ควบคุมให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น นักศึกษาพยาบาลทุกคนจึงต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน เพื่อมุ่งสู่การสำเร็จการศึกษาตามเป้าประสงค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีกลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ ความมีวินัยในตนเองในเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความอดทน ความเป็นผู้นำ ซึ่งค่าประมาณการจำแนกได้ร้อยละ 76.1 เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล ในด้านค่านิยมทางสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน

ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานและผู้ให้บริการ ซึ่งค่าประมาณการจำแนกได้ร้อยละ 65.8 พฤติกรรมการเรียน ค่าประมาณการจำแนกได้ร้อยละ 71.6 และสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาล ในสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมด้านจิตใจและสังคม ค่าประมาณการจำแนกได้ร้อยละ 68.4 ซึ่งจากข้อค้นพบจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ และเป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมปัจจัยดังกล่าวข้างต้นในการทำให้นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนสำเร็จการศึกษาสูงขึ้น และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัยเกี่ยวกับบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีคะแนนสูงและต่ำต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยรูปแบบของการจัดการเรียนการสอน และ โครงการพัฒนาความสามารถทางการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำตัวแปรซึ่งพบในการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้